

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorafgaand aan de raadsvergadering van woensdag 25 maart jongstleden hebben wij u tijdens een informele sessie meegenomen in een aantal facetten van het dossier aardbevingen en de stad. Wij hebben toegezegd u de mondelinge informatie in schriftelijke vorm te doen toekomen. Dat doen wij middels deze brief.

'50 miljoen-regeling'

Met het ministerie van EZ is een aantal afspraken gemaakt als onderdeel van de onderhandelingen rond het aanvullend akkoord tussen Rijk en regio. Hierover hebben wij u bij raadsbrief van 11 februari jongstleden geïnformeerd. Met de gemeente Groningen zijn aparte afspraken gemaakt, vanwege de bijzondere positie van de stad. Een belangrijk onderdeel daarvan is dat het Rijk heeft toegezegd tot 1 oktober van dit jaar een bedrag van 50 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het oplossen van knelpunten bij reeds geplande nieuwbouw en verbouw als gevolg van meerkosten door het beschikbaar komen van de NPR-richtlijn 9998 voor aardbevingsbestendig bouwen. Doel is om te voorkomen dat bouwactiviteiten vanwege onvoorziene meerkosten in de stad stil komen te liggen. Bij de toekenning van bedragen is de relatie tussen EZ en de gemeente leidend. De gemeente wil daarbij de partij zijn die casuïstiek voorlegt aan het ministerie van EZ, waarna het ministerie valideert en accordeert. Deze regeling is momenteel in ontwikkeling. Wij constateren daarbij een spanningsveld tussen onze opvatting over de praktische invulling van de regeling en die van het ministerie, doordat het Rijk verwijst naar NAM als eerste gesprekspartner. Wij zijn momenteel intensief met EZ en NAM in gesprek om voldoende snelheid te kunnen maken bij het verder vormgeven van deze regeling. Momenteel worden de oplossingen vooral gezocht aan de hand van individuele casuïstiek, waarbij elk bouwwerk zijn eigen aanpak kent. Bij één project heeft dit inmiddels geleid tot een voor alle partijen acceptabele oplossing. Op korte termijn volgt nog een aantal casussen. De inzet is om dit de komende tijd voor meer projecten te regelen en daar een werkwijze uit te destilleren voor bredere aanpak. Daar werken we nu hard aan. De afspraak is gemaakt dat rond 1 juni een tussenevaluatie plaatsvindt om te beoordelen of de gevolgde werkwijze voldoende effectief is en of het bedrag van 50 miljoen euro voldoende zal zijn voor de periode tot 1 oktober. Wij houden u op de hoogte van verdere ontwikkelingen rond dit onderwerp. Een belangrijk gespreksonderwerp in dit verband is ook het instellen van een fonds met validatie achteraf voor de periode na 1 oktober. Zodra ook hierover meer bekend is, zullen wij u daarover informeren.

Oprichting Overheidsdienst Groningen

Een andere belangrijke ontwikkeling is de oprichting van de Overheidsdienst Groningen. De overheidsdienst is nog niet formeel opgericht. Er is door het Rijk een kwartiermaker aangewezen in de persoon van oud-topambtenaar Hans van der Vlist. Deze voert momenteel gesprekken met de verschillende partijen om binnen zo kort mogelijke termijn te komen tot een werkplan, een organisatievorm voor de overheidsdienst en de aanstelling van een Nationaal Coördinator. De Nationaal Coördinator gaat de nieuwe overheidsdienst leiden. De Overheidsdienst Groningen krijgt als taak een uitvoeringsprogramma te coördineren voor de aanpak van bevingsschade en de preventie ervan. Ook moet er een jaarlijks programma komen voor economische impulsen voor de regio. De overheidsdienst krijgt verbindingen naar de regio en het Rijk. Wij zien dit als belangrijke stap om snelheid en daadkracht in de aardbevingsproblematiek te tonen. Dit is van groot belang voor het herstellen van het vertrouwen van de bevolking in de regio. De totstandkoming van de overheidsdienst gebeurt in nauw overleg met de betrokken gemeenten en de provincie. Dit leidt er toe dat in toenemende mate consensus ontstaat over de aanpak. Dit zien wij als een positieve ontwikkeling, want nog geen garantie is voor effectiviteit, doorzettingsmacht etc. Uiteindelijk

positionering zal daadkracht bepalen. Ook bestaat er consensus over het feit dat de stad een aparte positie blijft houden.

'Individuele schadegevallen'

Inmiddels hebben zich zo'n vijftien bewoners bij de gemeente gemeld die zich benadeeld voelen doordat de interimregeling waardevermeerdering (de zogenaamde 4.000 euro regeling als compensatie bij schade groter dan 1.000 euro) niet van toepassing is binnen de gemeente Groningen, terwijl dit in de 9 bevingsgemeenten, evenals in Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde wel het geval is. Wij hebben deze afspraak met het Rijk ook steeds als het meest kwetsbare onderdeel van het akkoord gezien en begrijpen dat inwoners van de gemeente Groningen hierover teleurgesteld zijn. Met een aantal inwoners is de burgemeester persoonlijk over dit onderwerp in gesprek geweest. Op korte termijn krijgt dit een vervolg. Zo vindt er binnenkort een gesprek plaats met de Belangenvereniging Meerdorpen. De meeste inwoners die zich gemeld hebben komen uit dit deel van de stad. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe indeling van seismische cirkels in het gebied. Dat betekent ook een andere indeling van het risicogebied. De minister heeft aangegeven aan de hand hiervan opnieuw te willen kijken naar welke regelingen op wie van toepassing zijn, waarbij hij de huidige gemeentegrenzen wil loslaten. Daarbij kan het wel zijn dat de huidige regelingen komen te vervallen en daar nieuwe voor in de plaats komen. De nieuwe regelingen werken wel met terugwerkende kracht 5.2. Mogelijk ontstaat daarmee uitzicht op gelijkschakeling 5.2. Op dit moment is dus echter niet te zeggen of dat gebeurt met de voorwaarden zoals die nu van kracht zijn.

'Scan op veertien locaties in de stad'

Momenteel vindt de uitwerking plaats van een scan op veertien locaties/gebouwen in de stad die als exemplarisch voor de stad aangemerkt kunnen worden. Dit onderzoek hebben wij in de raadsbrief van 5 november jongstleden aangekondigd. Met deze scans doet de gemeente ervaring op met de methodiek van de NPR-richtlijn. Het impact assessment van de Stuurgroep NPR gaat uit van versterking van 30.000 woningen in de regio. Dit heeft zich echter beperkt tot woningen. Ook hiervoor geldt dat we verwachten dat de scan op de veertien locaties waardevolle aanvullende kennis oplevert bij andere typen gebouwen zoals hoogbouw, industriële panden, We verwachten de resultaten van de scans begin mei aan u voor te kunnen leggen. Dit vereist vanzelfsprekend een zorgvuldig proces waarbij de eigenaren van de gebouwen nauw betrokken worden. De komende tijd gaan we de scans uitbreiden naar de openbare ruimte. Uitgangspunt daarbij is een snelle aanpak bij geconstateerde bovengemiddeld hoge risico's.

'Belang kennisontwikkeling en innovatie'

Wij zien in het onderwerp aardbevingen een belangrijke kans om kennis te ontwikkelen en innovatie te stimuleren. Dit wordt erkend door de Minister die heeft aangekondigd te willen werken aan een de opbouw van een onafhankelijk kenniscentrum. Ons college ziet mogelijkheden voor de ontwikkeling van een 'aardbevingenacademie', waarbij de verschillende onderwijs- en onderzoeksinstellingen kennis en innovatie samenbrengen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om bouwkundige kennis en kennis over de ondergrond. Een concreet idee daarbij is het organiseren van een bouwtentoonstelling 5.2 over aardbevingsbestendig bouwen. Het doel hiervan is de ontwikkelde kennis over aardbevingen publiek te borgen. Dit biedt naar de toekomst toe kansen voor duurzame economische winst voor de stad en regio.

Scholenonderzoek

Wij hebben onderzoeksbureau ABT Wassenaar opdracht gegeven de komende maanden zo'n 90 schoolgebouwen in de gemeente Groningen te onderzoeken op aardbevingsbestendigheid. Het gaat hierbij om alle basisscholen, scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet onderwijs, het

MBO en in een aantal gevallen kinderdagverblijven. Doel is een beeld te krijgen van de aardbevingsbestendigheid van de gebouwen. Wij hebben tot dit onderzoek besloten om meer zicht te krijgen op de vraag hoe aardbevingsbestendig gebouwen 5.2 in de stad Groningen zijn. De gemeente laat dit onderzoek uit voorzorg uitvoeren. Er is geen reden om aan te nemen dat de scholen op dit moment niet voldoende veilig zijn. Schoolbesturen, personeel en ouders zijn inmiddels over het op handen zijnde onderzoek geïnformeerd. Het onderzoek wordt gefinancierd door de NAM. De verwachting is dat vlak na de zomer de resultaten beschikbaar zijn. We zullen u uiteraard informeren over de uitkomsten en, indien nodig, vervolgstappen.

'Bevingen als kans'

Ons college ziet kansen binnen dit dossier, met name op het gebied van duurzaamheid en energietransitie. Wij zien mogelijkheden om de aardbevingsproblematiek aan te wenden als steun in de rug bij onze ambities binnen het nieuwe energieprogramma, waarover wij u onlangs hebben geïnformeerd. Hierin zien wij tevens mogelijkheden om invulling te geven aan de door u aangenomen moties over gastransitie en de motie 'Meer gas terug'. Centraal staat voor ons de koppeling tussen energievraagstukken en economische ontwikkeling van stad en regio. We zien daarbij een rol weggelegd voor de op te richten Overheidsdienst Groningen, in nauwe samenwerking met andere partijen. Het gaat dan om de mogelijke uitrol in de regio van bijvoorbeeld Smart Energy City, De Groene Loper en een programma als Groningen woont slim. Dit zien wij als een van de manieren om het aardbevingsdossier voor de stad en de regio om te buigen naar een kans voor de toekomst.